

[Gert Petersen]

men at den bryder sammen er overordentlig sandsynligt, og så vil der være behov for nye forhandlinger og nye delløsninger. Vi vil også til den tid være indstillet på at tage del i sådanne forhandlinger på et realistisk grundlag, og det realistiske grundlag er, at vi må erkende, at der ikke er et socialistisk flertal i denne sal, men naturligvis også under hensyntagen til vore principper, som jeg her har lagt frem.

Hovedformålet for os vil være dels at bekæmpe arbejdsløsheden på en sådan måde, at betalingsbalanceunderskuddet også nedbringes – men det primære er bekæmpelse af arbejdsløsheden – dels at skaffe dækning for de udgifter, som dette måtte kræve. Men det kan og må gøres på en socialt forsvarlig måde, og det var ikke tilfældet med det indgåede augustforlig II. Det må nemlig gøres selektivt, indgrebene på indtægtsiden må rettes mod det reelle overforbrug og de reelt overflødige dele af importen. Derfor synes jeg også, at man allerede nu bør gå i gang med skattereformen og indgreb mod værdistigninger på jord og fast ejendom, og her er vi indstillet på at være med fra første færd, men vi henstiller, at arbejdet og forhandlingerne herom tilrettelægges sådan, at alle stemmer tæller med. Statsministerens holdning har hidtil ført til, at mange muligheder er forblevet uundersøgt og uudnyttet. I stedet bør man virkelig prøve på at inddrage de partier i folketinget, som stiller sig positivt til sådanne reformer og sådanne skridt, og det kan man kun finde ud af ved at forhandle med samtlige partier og ved at lægge forslagene frem her i tinget; ad den vej vil der naturligvis udkrystallisere sig en mindre gruppe af partier, som så kan gennemføre selve reformen.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg må sige, at åbningstalen opfyldte alle forventninger med hensyn til ikke at være epokegørende, og jeg synes for så vidt også, at den nye socialdemokratiske ordførers tale i dag helt fulgte denne linje op. For det, vi fik fortalt på en ordrig måde, var, at landets almindelige stilling ikke var god, at der ikke var noget virkeligt at gøre ved samfundets

krise, og at der ikke ville blive gjort noget for at søge nye veje. Man trasker videre rundt i en sump i ring.

Men ellers har jo, siden vi mødtes sidst, nogle af partierne været til kongres og landsmøde og sådan noget. Man hører, hvordan man under højenloft har talet om visioner, om kraftcentre og andet godt, man er endda brudt ud i sang. Det ene sted begyndte man med »Internationale« og endte med »Dingelu-og-lej«, og det andet sted sang man om at sprede guld på sky, hvad der så skulle lægges i det. De radikale sange var så triste igen.

Men nu er man altså tilbage i hverdagen igen, og som vi har kunnet høre dagen igennem, tomhændet. Denne hverdag er grå og fyldt med utålelige meningsløsheder, og det er jo ikke mindst deri, et samfunds krise kommer til udtryk.

Man gør sig fra regeringens side og også fra augustfællernes til af at have gennemført et beskæftigelsesprogram, men i den grå hverdag siger regeringens egne specialister, at arbejdsløsheden vil stige i det næste år til 200.000 eller op til 250.000. Hr. Erling Olsen dvælede meget længe ved dette, sagde han, altså ved beskæftigesspørgsmålet, men han må dog erkende, at det er pokker til måde at bekæmpe arbejdsløsheden på, når den stiger op til sådanne tal, som der her er tale om. Samtidig står 30 pct. eller sådan noget af produktionskapaciteten uudnyttet hen, mens arbejdsløsheden, alt efter som krisen trækker i langdrag, skaber mere og mere bitre menneskelige problemer. Jeg synes, det er forargeligt at have hørt både her og i pressen i de sidste dage folk, der nærmest i en savlende selvgodhed snakkede om, hvor lidt byrder det egentlig var, som krisen væltede over på almindelige mennesker. Man skulle ikke tro, at de kendte noget som helst til de problemer, som plager masser af familier i vor tid.

Men dertil kommer så, at det er denne form for arbejdsløshedsbekæmpelse, som bruges som påskud til samtidig at gennemføre de mest omfattende reallønsnedskæringer, som i mands minde er iværksat her i landet. Her skal der igen erindres om, at det fra starten blev sagt, at regeringens arbejdsløshedsplan var selvfinansierende, men alligevel